

Underlag beslutat av den nationella styrgruppen för ALF

1. Utvärdering av universitetssjukvården

2.1 Inledning och syfte

I syfte att stödja universitetssjukvårdens utveckling ska, enligt det centrala avtalet, en utvärdering av universitetssjukvården med avseende på struktur, process och resultat i fråga om forskning, utbildning och utveckling genomföras vart fjärde år. Den första utvärderingen (som ska ske 2017/2018) ska främst inriktas på struktur och process. Arbetsgruppen anser att det är viktigt att syftet med utvärderingarna tydligt kommuniceras, dvs. att de ska vara kvalitetsdrivande och genom jämförelser och lärande exempel kunna vara ett verktyg för ledningsorganen vid verksamhetsutveckling.

Resultatet av utvärderingen ska enligt det centrala avtalet ha karaktär av nationella jämförelser och ska tydliggöra högt ställda krav på universitetssjukvården. I utvärderingen ska fastslås en viss miniminivå som universitetssjukvården ska uppnå. Ett landsting som inte uppnår denna miniminivå ska i samverkan med berört universitet åtgärda detta inom en viss tid i enlighet med utvärderingens rekommendation. Det åligger styrgruppen för ALF att sätta riktlinjer för hur utvärderingarna ska genomföras.

2.2 Förslag på process för utvärdering

Utvärderingarna föreslås ske vart fjärde år med hjälp av självvärderingar via enkäter ställda till de gemensamma ledningsorganen (definierade enligt § 2 i avtalet). Även de regionala avtalen bör förmedlas som ett underlag till utvärderingen.

Vid varje utvärderingstillfälle ska även en mer djupgående utvärdering ske av ett urval av USV-enheterna, via enkäter ställda på enhetsnivå.

Datafångsten bör, så långt det är möjligt, samordnas med datafångsten för utvärdering av den kliniska forskningen, så att den administrativa bördan för landstingen/regionerna/fakulteterna/universitetet minimeras.

En myndighet bör få i uppdrag att sammanställa samtliga underlag och genomföra utvärderingen, i samverkan med andra relevanta myndigheter och SKL. En expertpanel utvärderar universitetssjukvården i respektive region utifrån de sammanställda underlagen och gör site-visits på övergripande landstings- och universitetsledningsnivå, samt vid ett urval av USV-enheter. Panelen sammanställer en rapport med omdömen och rekommendationer på olika områden. Resultatet av utvärderingen rapporteras till styrgruppen, som tar ställning till de rekommendationer som panelen ger.

Den föreslagna processen innebär att kvantitativ och kvalitativ bedömning sker på två nivåer:

1. **Övergripande landstings/ regionsnivå och fakultets/universitetsnivå**
Hur uppfylls intentionerna i det centrala ALF-avtalet i enlighet med 1 §?
2. **Universitetssjukvårdsenhetsnivå (ett urval av enheterna)**
Hur väl uppfylls kriterierna för universitetssjukvård på respektive enhet?

2.3. Frågor till landstings/regionsnivå och fakultets/universitetsnivå

1. Redogör för hur och på vilka grunder som enheter i universitetssjukvården utses.
2. Beskriv på vilket sätt fakulteten/universitetet och landsting/region samverkar i ledning och organisation av universitetssjukvården. Vilka beslutsorgan finns och på vilka nivåer samverkar man? Hur sker samverkan vid tillsättning av chefer i universitetssjukvården? Bifoga gemensamma visioner, målsättning och strategier för den verksamhetsintegrerade utbildningen av läkare, klinisk forskning och utvecklingen av universitetssjukvården.
3. Beskriv samverkan och kompetensutbyte mellan USV-enheter och övriga delar av hälso- och sjukvården inom den egna regionen och övriga landet (avseende forskning, utbildning och utveckling av hälso- och sjukvården).
4. Beskriv hur landstinget/regionen säkerställt att utbildning och forskning kan utföras med hög kvalitet hos privat vårdgivare som landstinget/regionen har avtal med.
5. Beskriv landstingets/regionens strategier för samverkan med näringsliv, patientorganisationer och övriga samhället. Beskriv pågående samverkan; aktiviteter och eventuell kvalitetsutvärdering.
6. Beskriv pågående och avslutade kliniska studier under den senaste perioden.
7. Beskriv hur ni har stimulerat ett evidensbaserat och utvärderingsbart utvecklingsarbete och hur detta har dokumenterats under den senaste perioden. Sammanfatta de 10 viktigaste rapporterna och beskriv hur de sprids.
8. Beskriv landstingets system för att implementera ny kunskap, för att bidra till att utvärdera nya och etablerade metoder och att utmönstra metoder som inte längre är aktuella? Hur arbetar universitetet och landstinget/regionen gemensamt med dessa frågor? Ge exempel.
9. Beskriv vad landstinget/regionen gör för att tydliggöra betydelsen av akademiska meriter vid rekrytering och upprättande av karriärplaner för alla vårdyrken?
10. Hur arbetar landstinget/regionen och universitetet gemensamt för att säkerställa vetenskaplig kompetens inom olika ledningsfunktioner?
11. Beskriv hur universitet/fakultet främjar inflytande från universitetssjukvården inom sina olika ledningsstrukturer av relevans för universitetssjukvården.
12. Redovisa hur stor andel av ALF-medlen för klinisk forskning som tilldelas USV-enheterna. Motivera.
13. Gör landstinget/regionen och fakultetet/universitetet särskilda strategiska satsningar för den kliniska forskningen och läkarutbildningen? Beskriv dessa satsningar.
14. Beskriv hur landstinget/regionen och fakultet/universitetet främjar innovation och kunskapsutveckling i universitetssjukvårdens miljöer.

2.4 Frågor till USV-enheter

A. Forskning

I. Ledning och organisation.

- a) Hur många personer vid USV-enheten med minst docentkompetens har förenad eller adjungerad anställning vid berört universitet?
- b) Ingår i enhetens ledningsgrupp en FoU-ansvarig person med minst docentkompetens, med anknytning till berört universitet (förenad eller adjungerad anställning)?
- c) Beskriv på vilket sätt som forskarutbildning och docentmeritering tillmäts betydelse vid rekrytering och tjänstetillsättning vid enheten.
- d) Hur stor andel av enhetens tillsvidareanställda personal är disputerad? Finns det ett program för att öka andelen forskarutbildad personal? Beskriv och motivera.
- e) Hur många av de tillsvidareanställda vid enheten har minst 20 % aktivitet avsatt tid för vetenskapligt arbete? Hur stor andel av personalen motsvarar det?

II. Forskarutbildning.

- a) Hur många halvtidsseminarier respektive disputationer har genomförts vid enheten under utvärderingsperioden?
- b) Hur många registrerade doktorander finns det bland den tillsvidareanställda personalen på enheten? Hur stor andel av den tillsvidareanställda personalen vid enheten är motsvarar det?

III. Vetenskaplig produktion.

- a) Redogör för den vetenskapliga produktionen (antal peer review-artiklar och översiktsartiklar) vid enheten under utvärderingsperioden.
- b) Redogör för erhållna externa medel för forskning (erhållna i nationell/internationell konkurrens) vid enheten under utvärderingsperioden. Ange belopp och finansier.

B. Utbildning

- a) Redogör för de insatser inom verksamhetsförlagd utbildning (alla vårdkategorier) som enheten tillhandahållit under utvärderingsperioden. Ansvarar enheten för en kurs eller bidrar man med personal genom föreläsningar eller andra undervisningsmoment till kurser som någon annan ansvarar för?
- b) Hur stor andel av de personer som deltar i enhetens utbildningsinsatser har pedagogisk utbildning enligt universitetets direktiv? Om utbildning i enlighet med universitetets direktiv saknas, motivera varför.

C. Sjukvårdsutveckling

- a) Redogör för utvecklingsarbete inom enheten och hur enheten har arbetat för att sprida resultaten inom landstinget/regionen och till andra landsting/regioner.
- b) Redogör för hur enheten samverkar med akademi, industri och andra landsting för att genomföra kliniska studier.
- c) Redogör för hur enheten tillgodoser att patienter erbjuds att delta i kliniska studier.
- d) Finns det på enheten samtyckesrutiner för att spara biobanksprover (under förutsättning att detta är tillåtet)?
- e) Redogör för rapportering till nationella och internationella kvalitetsregister (register, kvalitet och täckningsgrad).

- f) Redogör för personalens deltagande i:
1. regionala, nationella och internationella vetenskapliga möten med egen vetenskaplig presentation,
 2. utarbetande av regionala, nationella och internationella riktlinjer (även läkemedelskommittéer),
 3. regionala, nationella och/eller internationella kliniska studier (dvs. forskning som avser människor enligt etikprövningslagen), och
 4. fort – eller vidareutbildning (för all specialutbildad personal), inklusive vetenskapliga möten utan egen presentation.
- g) Redogör för de nationella/internationella vetenskapliga möten som enheten anordnat.

D. Infrastruktur

- a) Redogör för enhetens tillgång till lokaler och basal utrustning som möjliggör klinisk forskning och utbildning.
- b) Redogör för enhetens tillgång till specifik forskningsinfrastruktur och kliniskt material, t.ex. biobanker och kvalitetsregister, core facilities, rådgivningsfunktioner inkl. biostatistik och epidemiologi, regional stödfunktion för kliniska studier, samverkansstrukturer för företag, innovationssystem samt utbildningsmiljöer för klinisk färdighetsträning.